

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph. D.,
ve věci

žalobce: **Ing. J. S.**, narozený dne „X“,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2017, č. j. MPSV-2017/241780-916,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. 11. 2017, č. j. MPSV-2017/241780-916, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Klášterec nad Ohří (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 1. 11. 2017, č. j. 21315/2017/KNH, kterým bylo dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), rozhodnuto o odejmutí doplatku na bydlení žalobci ode dne 1. 10. 2017 z důvodu změny ve výši příjmu a odejmutí příspěvku na bydlení.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. V žalobě žalobce uvedl, že žádá o přiznání příspěvku na bydlení, příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení za 4. čtvrtletí 2017 neoprávněně a protizákonně odebraných žalovaným, a to i přes jeho upozornění na špatné stanovení rozhodného období a výši invalidního důchodu ze strany správního orgánu I. stupně. Toto jednání žalovaného bylo dle žalobce úmyslně chybné, a proto navrhl vydat rozsudek, kterým se žalobci přiznávají požadované příspěvky a doplatek za 4. čtvrtletí 2017. Žalobce navíc žádal, aby mu žalovaný uhradil vzniklou majetkovou újmu ve výši 27 906 Kč a odškodné ve výši 150 000 Kč, stejně tak odškodnění ve výši 10 000 Kč měsíčně do doby uhrazení. Zároveň žádal o vydání předběžného opatření – zákazu placení mzdových nákladů žalovaného do zaplacení.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž uvedl, že důvodem odejmutí doplatku na bydlení žalobci byla skutečnost, že mu nevznikl nárok na příspěvek na živobytí z důvodu výše příjmu příjemce dávky podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy vznik nároku na příspěvek na živobytí je jednou ze základních podmínek pro vznik nároku na doplatek na bydlení (ust. § 33 odst. 1 věta první zákona o pomoci v hmotné nouzi). Žalovaný se v řízení zabýval i větou druhou uvedeného zákonného ust. § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy ani tato podmínka pro poskytnutí doplatku na bydlení splněna nebyla. Započítaný příjem žalobce ve výši 10 696,80 Kč totiž přesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby, která činila 5 272,80 Kč ($1,3 \times 4 056$ Kč). Z uvedeného je zřejmé, že v říjnu 2017 nárok na doplatek na bydlení žalobci nevznikl. Žalovaný dále uvedl, že žalobce v žalobě napadá špatné stanovení rozhodného období a výši invalidního důchodu, ovšem žalovaný je toho názoru, že odůvodnil své rozhodnutí bylo plně v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi i v souladu se správním řádem, plně na něj odkazuje i v podrobnostech týkajících se započitatelného příjmu žalobce. Rozhodné období pro sledování příjmu v rámci vzniku nároku na doplatek na bydlení za měsíc říjen 2017 žalovaný stanovil v souladu s ust. § 10 odst. 1 a 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jímž byl měsíc září 2017. V měsíci září 2017 obdržel žalobce dávky důchodového pojištění ve výši 13 371 Kč, které se do příjmu započítávají dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) bod 3. zákona o pomoci v hmotné nouzi z části 80 %, a to bez ohledu na skutečnost, za jaké období byl důchod vyplacen. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný proto svoje rozhodnutí nepovažuje za nepřezkoumatelné nebo nezákonné, když při svém rozhodování se plně zabýval všemi aspekty, které byl povinen v rámci zákona o pomoci v hmotné nouzi posuzovat. Navrhl proto předmětnou žalobu v plném rozsahu jako nedůvodnou zamítnout.

Ústní jednání

4. Při ústním jednání před soudem konaném dne 9. 7. 2018 žalobce nadále požadoval, aby soud žalobě vyhověl, když žalobou napadené rozhodnutí považuje za velmi nespravedlivé a postup žalovaného za nehorázný, neboť celá záležitost vznikla tím, že mu byl vypočítán a vyplacen důchod v jeden okamžik, díky čemuž přišel o předmětnou dávku. V reakci na soudem poskytnutý referát ze správního soisu žalobce uvádí, že z oznámení o výplatě invalidního důchodu jednoznačně vyplývá, že částka 13 371 Kč mu byla vyplacena za již uplynulé období, a to za měsíce červenec až říjen 2017, z čehož žalobce dovozuje, že žalovaná strana tyto peníze měla rozúčtovat zpětně podle jednotlivých měsíců. V tomto směru žalobce odkázal na zákon o účetnictví.

Správní spis

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 4. 9. 2017 podal žalobce žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi - doplatek na bydlení, která mu byla rozhodnutím ze dne 2. 10. 2017 č. j. 19245/2017/KNH, přiznána od měsíce září 2017, a to ve výši 1 942 Kč. Oznámením správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2017 č. j. 20173/2017/KNH, pak bylo zahájeno správní řízení ve věci odejmutí doplatku na bydlení, který byl odňat již výše citovaným rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 1. 11. 2017, č. j. 21315/2017/KNH. Ve správním spise je založeno i oznámení České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2017 o tom, že žalobci bude od října 2017 pravidelně vždy 6. dne v měsíci poukazován důchod ve výši 5 031 Kč, s tím, že vyúčtování za dobu od 17. 7. 2017 do 5. 10. 2017 v částce 13 371 Kč žalobce obdrží poukázkou do 14 dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Proti výše zmíněnému rozhodnutí správního orgánu I. stupně o odejmutí doplatku na bydlení podal žalobce dne 8. 11. 2017 včasné odvolání, ve kterém uvedl, že proti výše zmíněnému rozhodnutí se odvolává z důvodů, že v daném rozhodnutí bylo uvedeno, že v rozhodném období obdržel důchod 13 371 Kč. Toto byl však důchod za období 17. 7. 2017 – 5. 10. 2017, zatímco příjem v rozhodném období byl nižší než 5 000 Kč, přičemž se měl započítat příjem 3 500 Kč. Požadoval proto správné započítání příjmu, přepočítání a následné okamžité doplacení rozdílu. Dne 23. 11. 2017 žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí, jímž žalobcovo odvolání zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Po přezkoumání předloženého správního spisu a platné právní úpravy dospěl soud k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná.
8. Ve smyslu ust. § 2 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se osoba se nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob buď po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24), nebo dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí podle § 4 odst. 1 písm. a) částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (§ 34) a služeb s bydlením bezprostředně spojených (dále jen „odůvodněné náklady na bydlení“), přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejích základních životních podmínek je tak vážně ohroženo. Ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o hmotné nouzi se osoba považuje za osobu v hmotné nouzi též, jestliže nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 2, avšak s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům jí hrozí vážná újma na zdraví.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. Ve smyslu ust. § 9 zákona o pomoci v hmotné nouzi se pro účely tohoto zákona za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje
- a) 70 % příjmu ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů fyzických osob a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplácených krajskou pobočkou Úřadu práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,
 - b) 80 % příjmu
 1. z náhrady mzdy (platu) nebo sníženého platu (snížené odměny) po dobu prvních 14 dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 po dobu prvních 21 dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštních právních předpisů a z dávky nemocenského pojištění,
 2. z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci,
 3. z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění,
 - c) 100 % ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu s výjimkou příspěvku na živobytí.
10. Ve smyslu ust. § 10 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, je období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci. Ve smyslu § 10 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi je pak rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek v průběhu poskytování opakující se dávky, je kalendářní měsíc předcházející aktuálnímu kalendářnímu měsíci, s výjimkou zjišťování odůvodněných nákladů na bydlení, kdy je rozhodným obdobím aktuální kalendářní měsíc.
11. Dle ust. § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi má nárok na doplatek na bydlení vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpis byl příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24).
12. Ve smyslu ust. § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.
13. Ve smyslu ust. § 35 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi činí výše doplatku na bydlení rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení, sníženou o příspěvek na bydlení vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím aktuálnímu kalendářnímu měsíci, a částkou, o kterou příjem osoby (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby.
14. Jak vyplynulo z obsahu předloženého spisu, žalobce pobíral doplatek na bydlení od září 2017. Pro účely doplatku na bydlení byl samostatně posuzovanou osobou a byl v evidenci uchazečů o zaměstnání na úřadu práce. Od 17. 7. 2017 měl uznanou invaliditu I. stupně s nárokem na výplatu důchodu, přičemž první výplata důchodu byla provedena v září 2017 ve výši 13 371 Kč, zatímco v předchozích měsících žalobce žádný příjem nevykazoval, ani Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

neměl žádný využitelný majetek. Žalobce byl příjemcem příspěvku na bydlení, přičemž příspěvek na živobytí mu byl ode dne 1. 10. 2017 odejmut. Vzhledem ke skutečnosti, že v září 2017 byly žalobci vyplaceny dávky důchodového pojištění ve výši 13 371 Kč a zároveň došlo od 1. 10. 2017 k odejmutí příspěvku na živobytí, a to rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 19. 10. 2017, č. j. 20615/2017/KNH, zahájil správní orgán správní řízení, jehož výsledkem bylo vydání prvoinstančního rozhodnutí předcházejícího žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného.

15. Ve smyslu ust. § 33 odst. 2 věta první zákona o pomoci v hmotné nouzi je podmínkou pro získání nároku na doplatek na bydlení získání nároku na příspěvek na živobytí. Není-li tento příspěvek na bydlení přiznán, jako je v tomto případě, pak může být ve smyslu ust. § 33 odst. 2 věta druhá zákona o pomoci v hmotné nouzi přiznán také osobě, jejíž příjem sice přesáhl částku živobytí posuzovaného příjemce dávky, zároveň však nepřesahuje částku 1,3 násobku částky živobytí a společně posuzovaných osob. Ani tato zákonná podmínka však v případě žalobce splněna nebyla. V případě žalobce totiž částka živobytí pro účely doplatku na bydlení v říjnu 2017 činila 4 056 Kč (viz § 24 zákona o pomoci v hmotné nouzi); 1,3 násobek částky živobytí žalobce tak činil $1,3 \times 4\,056 \text{ Kč} = 5\,272,80 \text{ Kč}$. Celková výše příjmu, který žalobce obdržel v září 2017, však dosáhla výše 13 371 Kč. Dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) bod 3. zákona o pomoci v hmotné nouzi pak příjem stanovený činil 80 % z obdrženého příjmu, čili $13\,371 \times 80 \% = 10\,696,80 \text{ Kč}$. Tato částka tedy přesáhla stanovenou možnou hranici o 5 424 Kč.
16. Vzhledem k tomu, že se v případě částky 13 371 Kč jednalo se o skutečnou celkovou výši příjmu, který žalobce obdržel v rozhodném období, došlo k naplnění skutečnosti, rozhodné pro vznik nároku na dávku, její výši a výplatu. Fakt, že se jedná o doplatek na invalidním důchodu za jiná rozhodná období, na posuzování rozhodných podmínek, nic nemůže změnit. Ostatně další invalidní důchody byly a jsou žalobci vyplaceny již ve stanovené měsíční výši 5 031 Kč, přičemž žalobce může vždy při změně rozhodných podmínek podat novou žádost o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi. I pokud by tedy nedošlo k výplatě doplatku na invalidním důchodu jednorázově, jeho jednotlivé měsíční splátky by navíc musely být správním orgánem I. stupně opět individuálně posouzeny a zohledněny při přiznávání dávky doplatku na bydlení za jednotlivá rozhodná období. Žalobce nepříhodně argumentoval zákonem o účetnictví, když zákonná úprava na žalobcův případ zjevně nedopadala. Žalobce by měl vzít v potaz skutečnost, že obdobně judikoval i např. Krajský soud v Praze, který např. ve svém rozsudku ze dne 28. 11. 2016 č. j. 43 Ad 84/2015-46, konstatoval, že *rozhodné období může v případě podstatného poklesu příjmu představovat i jen jediný kalendářní měsíc, a to v situaci, kdy je žádost o dávku podána v tomtož měsíci, v němž k podstatnému poklesu příjmu došlo [§ 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi]*. Tato skutečnost však v daném případě nenastala, a žalovaný tak v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi správně posoudil splnění podmínek pouze v jednom rozhodném období září 2017, a nelze tak souhlasit se žalobcem v tom, že měl z vlastní vůle přepočítávat a rozdělovat výplatu důchodů do více kalendářních měsíců.
17. Správní orgán I. stupně i žalovaný tak dle názoru soudu postupovali v předcházejícím správním řízení v souladu s příslušnou právní úpravou a předmětnou dávku vypočítali správně.
18. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

19. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší.
20. K požadavku žalobce na přiznání odškodnění na majetkové újmě ve výši 27 906 Kč a odškodné ve výši 150 000 Kč, stejně jako dalšího odškodnění ve výši 10 000 Kč měsíčně do doby uhrazení, soud uvádí, že požadavek tohoto druhu je možné uplatnit pouze v rámci občanskoprávního sporu vedeného ve smyslu zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „o. s. ř.“), a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, a nikoli v rámci tohoto řízení. Správní soud v rámci stávajícího řízení může přezkoumat pouze věcnou správnost nebo zákonnost žalovaných rozhodnutí správních orgánů, nikoli přiznávat náhradu škody způsobenou těmito rozhodnutími.
21. Vzhledem k přednostnímu meritornímu vyřízení věci soud nerozhodoval samostatným usnesením o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 9. července 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph. D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)